

4 Grundläggande bestämmelser om inkomstskatt

---

1 kap. IL

prop. 1999/2000:2, del 2 s. 13–16

SOU 1997:2, del II s. 9–14

4.1 Inledning

I 1 kap. IL finns grundläggande bestämmelser om kommunal och statlig inkomstskatt. Här finns regler om hur underlaget för skatten beräknas, till vilken kommun och vilket landsting fysiska personer är skattskyldiga, taxeringsår och beskattningsår. Vidare ges hänvisningar till olika kapitel i IL med bestämmelser om hur inkomsten i de olika inkomstslagen beräknas, om hur själva skatten beräknas m.m.

Kapitlet innehåller åtta underindelningar med rubrikerna Innehåll, Skattskyldighet, Skatter, Underlaget för skatten, Skattens beräkning, Taxeringsår, Beskattningsår och Hänvisning till andra lagar.

4.2 Fysiska personers skatter

4.2.1 Kommunal och statlig inkomstskatt m.m.

Fysiska personer ska enligt 1 kap. 3 § 1 st. IL betala kommunal och statlig inkomstskatt på inkomster i inkomstslagen tjänst och näringsverksamhet, vilket benämns skatt på förvärvsinkomster. Dessutom ska fysiska personer betala statlig inkomstskatt på inkomster i inkomstslaget kapital (skatt på kapitalinkomster) samt statlig inkomstskatt på avsättning till expansionsfond (expansionsfondsskatt).

Hemortskommun

Fysiska personer som är obegränsat skattskyldiga under någon del av beskattningsåret ska betala kommunal inkomstskatt till hemortskommunen och landstingsskatt till det landsting hemortskommunen ingår i.

Av 65 kap. 3 § 2 st. IL och 22 kap. 1a § SBL följer att med hemortskommun avses den kommun, där den skattskyldige ska vara folkbokförd den 1 november året före inkomståret. Vid 2006 års taxering är det således den skattskyldiges bosättning den 1 november 2004 som avgör vilken som är den skattskyldiges hemortskommun. Om den skattskyldige varit bosatt eller stadigvarande vistats här i landet under någon del av inkomståret, men inte skulle ha varit folkbokförd här den 1 november året före inkomståret, avses med hemortskommun den kommun där personen först varit bosatt eller stadigvarande vistats. För den som är obegränsat skattskyldig på grund av väsentlig anknytning till och tidigare bosättning i Sverige enligt 3 kap. 3 § 1 st. IL, är hemortskommunen den kommun till vilken anknytningen är starkast under året före beskattningsåret (22 kap. 1a § 2 st. SBL).

Hemortskommun för dödsbo

Med hemortskommun för dödsbo avses den dödes hemortskommun för dödsåret. Om den döde hade bytt folkbokföringsort efter den 1 november året före dödsåret, ska dock hemortskommunen för dödsboet från och med andra taxeringsåret efter dödsåret anses vara den kommun där den döde hade sin senaste rätta folkbokföringsort (65 kap. 3 § 2 st. IL).

Fysisk person som är begränsat skattskyldig

Om en fysisk person är begränsat skattskyldig under hela beskattningsåret, ska han enligt 1 kap. 4 § 2 st. IL betala kommunal inkomstskatt för gemensamt kommunalt ändamål. Begränsat skattskyldig är en person som inte är obegränsat skattskyldig, dvs. en person som inte är bosatt eller stadigvarande vistas i eller har väsentlig anknytning till Sverige. En sådan person är skattskyldig endast för vissa inkomster, t.ex. inkomst av näringsverksamhet från fast driftställe eller en fastighet i Sverige, se 3 kap. 17–19 §§ IL. För fysiska personer som är begränsat skattskyldiga under hela beskattningsåret är den kommunala inkomstskatten 25 % av den beskattningsbara förvärvsinkomsten, se 65 kap. 4 § 1 st. IL. För den som är begränsat skattskyldig och som väljer att beskattas för inkomst av tjänst enligt IL:s regler i stället för enligt SINK (3 kap. 18 § 1 p. IL) är den kommunala inkomstskatten summan av de skattesatser för kommunal skatt och landstingskatt som genomsnittligt tillämpas för beskattningsåret, se 65 kap. 4 § 2 st. IL.

Personer som tillhör utländsk stats beskickning m.m.

De som tillhör en utländsk stats beskickning eller karriärkonsulat i Sverige eller i övrigt ingår i beskickningens eller konsulatets personal är enligt 3 kap. 17 § 2 p. IL också begränsat skattskyldiga, om de inte är svenska medborgare och

dessutom var begränsat skattskyldiga när de kom att tillhöra beskickningen eller konsulatet eller dess personal. Av 1 kap. 4 § 3 st. IL följer emellertid att dessa personer på sådan inkomst de är skattepliktiga för ska betala kommunal inkomstskatt till hemortskommunen m.m.

4.2.2 Skatteunderlaget

4.2.2.1 Skatt på förvärvsinkomster

Beskattningsbar och taxerad förvärvsinkomst

Underlaget för beräkningen av fysiska personers skatt på förvärvsinkomster, dvs. på inkomster i inkomstlagen tjänst och näringsverksamhet, utgörs av den beskattningsbara förvärvsinkomsten.

Enligt 1 kap. 5 § IL beräknas den beskattningsbara förvärvsinkomsten på följande sätt;

- summan av överskott i inkomstlagen tjänst och näringsverksamhet minskas med allmänna avdrag. Det återstående beloppet avrundas nedåt till helt hundratal kronor. Det avrundade beloppet är den *taxerade förvärvsinkomsten*.
- från den taxerade förvärvsinkomsten dras 12,5 % (SFS 2004:1055) av sådana avgifter enligt lagen (1994:1744) om allmän pensionsavgift som avser beskattningsåret, avrundat uppåt till helt hundratal kronor, samt grundavdrag och sjöinkomstavgifter. Avdragen ska göras i nu nämnd ordning. Det återstående beloppet är den *beskattningsbara förvärvsinkomsten*.

4.2.2.2 Skatt på kapitalinkomster

Underlaget för fysiska personers skatt på kapitalinkomster är enligt 1 kap. 6 § IL överskottet i inkomstlagen kapital. Enligt 65 kap. 7 § IL är den statliga inkomstskatten på detta överskott 30 procent.

4.2.3 Beräkning av skatten

Bestämmelser om hur skatten ska beräknas samt om skattereduktion för underskott av kapital, allmän pensionsavgift, sjöinkomst och fackföreningsavgift och avgift till arbetslöshetskassa finns i 65 kap. IL. Bestämmelser om skattereduktion för byggnadsarbete på bostadshus (ROT), för miljöförbättrande installationer, för fastighetsskatt och för bredbandsanslutning finns i särskilda lagar. Detsamma gäller

särskild skattereduktion. Bestämmelser om beräkningen av skatt på ackumulerad inkomst finns i 66 kap. IL.

4.3 Juridiska personers skatt

Beskattningsbar inkomst

Av 1 kap. 7 § IL framgår att underlaget för beräkning av juridiska personers skatt utgörs av den beskattningsbara inkomsten. Denna beräknas på följande sätt.

Överskottet i inkomstslaget näringsverksamhet minskas med allmänna avdrag. Det återstående beloppet avrundas nedåt till helt tiotal kronor. Det återstående beloppet utgör såväl *taxerad som beskattningsbar* inkomst, eftersom juridiska personer inte medges något grundavdrag (se dock nedan). Termen förvärvsinkomst används inte längre för juridiska personer.

För sådana ideella föreningar och registrerade trossamfund, som uppfyller kraven för viss skattebefrielse (7 kap. 7 § 1 st. IL, minskas skatten med grundavdrag på 15 000 kr, se 63 kap. 11 § IL. Det belopp som återstår utgör den beskattningsbara inkomsten för dessa personer, (se även del 2 avsnitt 4).